

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 209. — Štev. 209.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 5, 1936 — SOBOTA, 5. SEPTEMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

ZADNJI BOJI ZA IRUN—MESTO V PLAMENIH

POD LJUTIM NAPADOM VLADNE ČETE ODHAJAJO IZ BEHOBIJE

Fašisti so posadko obkolili. — Anarhisti prevzeli poveljstvo v Irunu. — Francija protestira pri fašistih. — Rusija in Nemčija za nevtralnost.

BEHOBIA, Francija, Francija, 4. septembra. — Fašistična armada je obkolila vladno posadko, ki brani predmestje Iruna, Behobija. Padec Iruna je neizogiben. Uporniki so prodrli po hribu za Behobijo ter so odrezali cesto do Iruna.

Pozno ponoči so vladne čete zapustile španski del Behobije in se umaknile čez reko Bidassoa v francoski del Behobije.

Petdeset vladnih vojakov je branilo most čez Bidassoa proti 1000 fašistom, ki so streljali na nje iz polkroga in so njihove krogle padale v francoski del Behobije.

Fašisti so dobili novo ojačenje za obleganje Iruna. Prebivalci bližnje vasi Bariatou so videli prihajati okoli 2000 vojakov v različnih uniformah. — Fašistična armada, ki oblega Irun je najbolj pestra na svetu: v njenih vrstah so namreč bore: regularni vojaki, tujski legijonarji, k arabinerji, civilna garda, napadalne čete, člani fašistične organizacije Phalanx in monarhistični Carlisti.

BEHOBIE, Francija, 4. septembra. — Ko prihajajo fašisti bližje Iruna, so anarhistični voditelji prevzeli poveljstvo nad vladnim vojaštvom, ker so se nekateri socialisti hoteli predati sovražniku.

Branitelji so se zabarikadirali za razvalinami in so ceste, ki vodijo v mesto, podminirali z dinamitom.

HENDAYE, Francija, 4. septembra. — Francija je pri španski uporniški junti vložila protest, ker so uporniki streljali na francosko stran. Odkar so v teku boji za Irun, vsak dan padajo krogle upornikov čez reko Bidassoa na francoska tla in je bilo ranjenih že več Francozov.

LONDON, Anglija, 4. septembra. — Rusija je naznanila Angliji, da sprejme članstvo v mednarodnem odboru poslaničkov, ki bo pazil, da se bodo države držale nevtralnosti v španski državljanski vojni. Isto ste sporočili tudi Madžarska in Finska.

Nemčija pa se brani stopiti v ta mednarodni odbor. Sicer tozadavnega predloga ni zavrnila, temveč je stavila svoje nasvete. Kancler Hitler je rekel, da bi bilo mnogo bolj umestno, ako Anglija sama prevzame to vlogo, mesto da bi nadzoroval nevtralnost mednarodni odbor. Diplomatični krogi pa smatrajo Hitlerjev predlog samo za dober maver, čegar namen je Baldwinovo vlado odvrniti od Pariza. Angleška vlada s Hitlerjevim predlogom nikakor ni zadovoljna, kajti angleški kabinet ne mara še več odgovornosti.

Poleg tega pa je hiša vnanjega ministra Anthony Edena iz zdravstvenih ozirov zaprta in more Eden voditi mednarodna pogajanja samo po telefonu in brzojavu. Eden je namreč zbolel za kozami, katera bolezen se bo vlekla še najmanj dva tedna.

Vsled tega se bodo pogajanja za mednarodni odbor zavlačevala tako dolgo, da bodo dobili uporniki dovolj orožja iz Nemčije, Italije in Portugalske.

HENDAYE, Francija, 6. septembra. — Irun, središče španskega volnenega trga, gori do neba. Ko so branitelji uvideli, da mesta ne morejo držati, so pričeli poslopja razstreljevati z dinamitom. Proti večeru so fašisti vdrli v mesto. Po ulicah se je pričelo mesarsko klanje. Afriški vojaki so z noži klali svoje nasprotnike. Le malo vladnih vojakov se je rešilo čez mejo v Francijo.

Sestanek preds. Roosevelta z Landonom

FARMERJEM SE JE POLOŽAJ DOSTI IZBOLJŠAL

Predsednik pravi, da ima poljedelstvo lepo bodočnost.

LARAMIE, Wyo., 3. sep. — Pred svojim odhodom v Des Moines, Iowa, je predsednik Roosevelt rekel, da ima poljedelstvo navzlic veliki suši boljše izgleda, kot pred nekaj leti.

Iz Laramie se je predsednik odpeljal v Des Moines, Iowa, kjer bo imel konferenco z guvernerji držav Kansas, Oklahoma, Missouri, Nebraska, Wisconsin in Minnesota.

Največjo važnost pa pripisuje javnosti konferenci med predsednikom Rooseveltom in njegovim predsedniškim protikandidatom guvernerjem Landonom iz Kansasa.

Svoje nadzorovalno potovanje bo predsednik skončal v soboto, ko se bo vrnil v Washington. Zvečer bo po radio govoril o utisih, ki jih je dobil na svojem potovanju.

6 DRŽAV PROTI KOMUNIZMU

Mussolini in Boris kuje ta načrte za osnovanje proti-komunističnega bloka v centralni Evropi. — Tudi Poljska je povabljen.

RIM, Italija, 3. septembra. — V centralni Evropi se snuje močan protikomunistični blok. O tozadavnih načrtih sta se danes tajno posvetovala laški ministrski predsednik Mussolini in bolgarski kralj Boris. Mussolini je sprejel bolgarskega vladarja v privatni avdienci v Beneški palači.

Protikomunistični blok, ki naj bi ga tvorilo šest držav: skušana ustanoviti Italija in Nemčija. V njem bi bile tudi: Bolgarska, Avstrija, Madžarska in najbrž tudi Poljska.

Sestanek Borisa z Mussolinijem je vse zelo presenetil, kajti javnost ni do večeraj vedela, da je bolgarski kralj na poti v Italijo.

Bolgarska je vedno odločno zavračala vsa vabila, naj se prikloni Balkanski zvezi, v kateri so: Turčija, Grška, Romunska in Jugoslavija. Bolgarska je edina balkanska država, ki ni z nikomur v zvezi.

„Protikomunistični blok“ centralno-evropskih sil naj bi bil močan jez proti širjenju boljševizma po centralnem in zapadnem delu Evrope.

Naročite se na „Glas Naroda“ največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAPAD NA ORGANIZATORJE

Množica je napadla dva organizatorja. — LaFollettejev odbor preiskuje stavko pri Remington-Rand družbi.

PITTSBURGH, Pa., 4. septembra. — Kot naznanja odbor CIO, sta bila dva organizatorja odbora za organiziranje jeklarskih delavcev po zborovanju v Steubenville, O., napadena. Druhal je napadla Anthonyja Kowalskega in Richarda Riserja ter ju pretepla. Oba sta bila prepeljana v bolnišnico.

Ker se policija za ta napad prav nič ne zneni, prevladuje splošno mnenje, da je bila policija sama v zvezi z napadalci. CIO odbor je pooblastil odvetnika Lee Van Tilburga v Steubenville, da zasleduje krivice.

ILION, N. Y., 4. septembra. — Predsednik osrednjega delavskega odbora Harold A. Beer je naznanil, da so prišli v Ilion preiskovalni uradniki LaFollettejevega odbora, da natančno preiščejo stavko pri Remington-Rand družbi. Odbor posebno preiskuje „obsežno stanje“ in druge omejitve državljskih pravice stavkajočih delavcev.

KRALJ EDVARD NA GALIPOLISU

Kemal Ataturk je poslal poslaništvo. — Obiskal je grobove angleških vojakov, ki so padli v svetovni vojni.

ISTANBUL, Turčija, 4. sep. — Angleški kralj Edvard se je z avtomobilom peljal v družbi odposlansva, ki ga je poslal turški predsednik Kemal Ataturk iz Sedd-Ul-Barhra na Gallipolis, kjer je položil vence na grobove angleških vojakov. Turški odposlanci so šli na kraljevo jahto Nahlin na otoku Tenedos ter so se na njej peljali do Sedd-Ul-Bahra.

Kot pravi neko poročilo iz Aten, je imel kralj Edvard, ko se je vozil z majhnim čolnom, nesrečo, da je padel v morje. Motorni čoln z jahte Nahlin je s tako naglico vozil mimo kraljevega čolna, da so nastali veliki valovi, ki so prevrnili čoln in je kralj padel v morje. Motorni čoln je nato kralja potegnil iz vode. V dobro poučenih krogih pa o tem dogodku nikdo ničesar ne ve.

Istanbul se je na vse načine pripravil na slovesen sprejem angleškega kralja, ki potuje pod imenom vojvoda Lancaster, kajti Edvard je prvi angleški kralj, ki je obiskal Turčijo. Več stotisoč turških

AMERIKANCI HOČEJO OSTATI V MADRIDU

Zastran postavnega praznika — „Delavskega dne“ — ne izide v ponedeljek „Glas Naroda“. Prihodnja številka izide v torek, dne 8. septembra.

Uprava.

Hullovo svarilo zadeło na gluha ušesa. — Sedaj samo štirje so se odločili za odhod. — 165 Amerikancev v Madridu.

WASHINGTON, D. C., 4. septembra. — Ameriško poslaništvo je obvestilo državni departament, da so samo štirje Amerikanci v Madridu vpoštevali poziv državnega tajnika Hulla in takoj odpotovali iz Španije. Večera zvečer so se z vlakom odpeljali v Alicante, kjer so se z devetimi drugimi Amerikanci, ki so že prej prišli v mesto, vkrcali na križariko Quiney. Državni tajnik Hull je namreč v ponedeljek opozoril Amerikance na Španskem, da bodo ameriške bojne ladje kmalu odpoklicane iz španskega vodovja.

V Madridu je še ostalo 156 Amerikancev, od katerih jih je v poslaništvu 37. Med Amerikanci je 25 Portoričanov in 29 Filipincev.

Do sedaj še ni bilo mogoče dognati, kateri bojujoči se stranki na Španskem je pripadal aeroplan, ki je v nedeljo bombardiral ameriškega rušilca Kane 38 milj od španskega obrežja blizu Cadiza.

Kot poroča poveljnik rušilca, je bil aeroplan 4000 čevljev visoko in ni imel nikakega znaka, po katerem bi ga bilo mogoče razločiti. Ko je aeroplan vrgel šest bomb in je rušilec oddal nanj 9 strelcev, je aeroplan odletel proti suhemu.

Na protest državnega tajnika Hulla sta španska vlada in uporniški general Francisco Franco izjavila, da ni bil njihov aeroplan.

Kot poroča poveljnik rušilca, je bil aeroplan 4000 čevljev visoko in ni imel nikakega znaka, po katerem bi ga bilo mogoče razločiti. Ko je aeroplan vrgel šest bomb in je rušilec oddal nanj 9 strelcev, je aeroplan odletel proti suhemu.

Na protest državnega tajnika Hulla sta španska vlada in uporniški general Francisco Franco izjavila, da ni bil njihov aeroplan.

in angleških zastav vihra s biš in po mošejah in minaretih so razpeljali brez števila električnih svetilk.

Kralj Edvard namerava ostati v Turčiji tri dni ter bo v nedeljo prisostvoval regati skupno s predsednikom Kemalom Ataturkom.

DVA NASPROTNA KANDITATA STA SE PRIJAZNORAZGOVARJALA

DES MOINES, Iowa, 4. septembra. — Dva gentlemana, nasprotna si kandidata za predsedniško mesto v Združenih državah sta se sestala, sta skupaj kosila in se prijazno razgovarjala. Z nasmehom sta se pozdravila in nato v prijaznem razgovoru razpravljala o tem, kako bi bilo mogoče zacetiti rane, ki jih je farmerjem severozapadnih držav zadala velika suša.

DEMOKRAT REED NAPADA PREDSED. ROOSEVELTA

Pravi, da predsednik ni demokrat. — Predsednika dolži, da je kršil ameriško ustavo.

PORTLAND, Me., 4. sep. — Bivši demokratski senator J. A. Reed, ki je voditelj Jeffersonovih demokratov, je na nekem zborovanju rekel, da nikdo ne more predsednika F. D. Roosevelta imenovati demokrata, ker se ne ravna po uстави in jo celo krši. O Landonu pa je rekel Reed, da republikanski kandidat ni še nikdar zatajil ustave in je kršil.

Reed je rekel, da so v Združenih državah tri stranke in da je tretja Rooseveltova stranka, ki ima v svojih vrstah blede rdeče socialiste in temno rdeče komuniste. Po njegovem zadržilu je bila leta 1932 konferenca „progresivne“ stranke in štirje delegati, ki so bili tedaj na konferenci, so sedaj v kabinetu, namreč trgovski tajnik Daniel C. Roper, notranji tajnik Harold L. Ickes, poljedeljski tajnik Henry A. Wallace in zvezni zakladničar H. Morgenthau.

LEWISTON, Me., 4. sep. — Republikanski kandidat za podpredsedniško mesto Fr. Knox se je v svojem govoru obrnil proti starostnemu zavarovanju ter rekel, da je krivično od delavcev zahtevati dolarje za pokojninski sklad, ker bodo pričeli prejemati pokojnino šele čez 30 let in do tedaj bo dolar vreden še komaj 10 centov. Knox je vladi očital, da izvršuje operacijo na gospodarskem telesu naroda. O gospodarski varnosti ni nikakega govora, kajti banke so napolnjene z vladnimi bondi. Rekel je, da je New Deal obdaviel industrijo, omejil produkcijo in terorizira finance. Knox je govoril o „noren, ki je v Washington podivjal.“

NOVA STAVKA V FRANCIJI

PARIZ, Francija, 3. septembra. — V Franciji se je zopet pričela stavka s „prekrižanimi rokami“, ko je v več tovarnah zastavkalo nad 300 delavcev. Pri tem so najbolj prizadete tekstilne in jeklarske tovarne.

Okoli 300,000 ljudi se je zbralo v mestu, da vidijo, kako se bosta pozdravila zastavonoš dveh velikih nasprotnih si strank.

V prostorni dvorani starega kapitola sta si podala roke predsednik in mož, ki upa, da mu bo sledil v Beli hiši.

„Dober dan, gospod predsednik,“ se je smejal republikanski kandidat.

„Dober dan, gospod guverner,“ je odvrnil smeje predsednik Roosevelt. „Kot se mi zdi, ste imeli dolgo in utrudljivo vožnjo.“

„Bila je utrudljiva, toda sem ob času tukaj,“ je odvrnil Landon.

Poleg Landonona so imeli s predsednikom konferenco naslednji guvernerji: LaFollette iz Wisconsin, Peterson iz Minnesote, Cochran iz Nebraske, Marand iz Oklahome in Park iz Missourija.

Kot je predsednik Roosevelt izjavil pred svojim odhodom na zapad, da je njegovo potovanje ne bo imelo političnega ozadja, tako tudi na teh konferencah ni govoril o politiki, temveč samo o suši in kako bi bilo mogoče pomagati farmerjem.

Kot pa je predsednik po svoji naravi šegav, tako tudi pri sestanku z Landonom ni opustil svoje navade.

„Tukaj vidite, kake probleme boste imeli, kadar boste predsednik,“ je Roosevelt šaljivo rekel Landonu.

Ker pa sta tako Roosevelt kot Landon navdušena ribiča, sta govorila tudi o ribolovu in predsednik je rekel:

„Nabaviti si boste morali čoln in ga poskusiti na Potomacu,“ je rekel predsednik Roosevelt. „Skoro vsak weekend se vozim in vsaka vožnja mi napravi dobro.“

Potomac je reka, ki teče skozi Washington.

„O. K., bom poskusil,“ je odvrnil Landon z nasmehom.

Predsednik je nato Landonu ponudil „predsedniško jahto“, ki je samo majhna obrežna ladja. Ravno tako je Roosevelt „jahto“ ponudil spomladi senatorju Borahu, ko je vodil kampanjo za nominacijo za predsedniškega kandidata.

Advertise in „Glas Naroda“

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakner, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
218 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Za celo leto volja na Ameriko in \$7.00
Kanado \$3.00
Za pol leta \$3.50
Za tretje leta \$1.50
Za pol leta \$3.50
Subscription Yearly \$6.00
Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovilca.
Advertisement on Agreement
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenmi nedelj in praznikov
"GLAS NARODA", 218 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POLITIKA IN SUŠA

Predno se je podal predsednik Roosevelt na potovanje po krajih, ki jih je uničila suša, je izjavil, da ni to potovanje s politiko v nobeni zvezi.
Tej njegovi izjavi je vsakdo verjel, ker je predsednik mož na svojem mestu ter bi bilo preveč poniževalno zanj, da bi koval politični kapital iz strašne nesreče, ki je zadela ameriški narod.
Predsednik Roosevelt je dozda držal svoje besedo. Imel je par krajših govorov v katerih ni politike niti z besedo omenjal.
Te dni se je sestel z governerji prizadetih držav in tudi pri tej priliki ni prekoračil zaščitane meje.
Navzlic predsednikovi obljubi je pa nemogoče, da bi njegovega potovanja ne spremljali politični interesi.

Po krajih, ki jih je suša strašno opustošila, ga nehoti smatrajo iza nekakšnega dobrohotnega in dobrodelnega poslanca.
Predsednik Roosevelt ima oblast razpolagati z javnimi skladi za njihovo pomoč in zaposlenje. To je že v velikem obsegu storil in bo najbrž storil še v večjem.
Vse to pa izvaja vpliv na politično mišljenje direktno prizadetih ljudi. Pravijo, da je hvaležnost v politiki zelo dvojni kakovosti, toda v tem slučaju bo pa predsednik nehoti pridobil zase marsikoga, ki bi sicer ne glasoval zanj.
Razne vladne agenture so sestavile natančna poročila o povzročeni škodi in nasvete, kako bi bilo mogoče sušo preprečiti. Suše kot take sicer ni mogoče preprečiti, mogoče je pa odstraniti nekatere njene vzroke.

Vremenoslovje ni eksaktna znanost. Vremenoslovi samo beležijo, opazujejo in prerokujejo, naravnih sil pa ne morejo kontrolirati.
Nihče ne more zapovedati solncu, naj preveč ne pripelka in nihče ne more poslati z vodo napojenih oblakov na jug. Mogoče je pa zavezati reke in napraviti umetna jezera, iz katerih bi se dalo v času suše dovajati vodo.
Take načrte imajo v mislih predsednik in njegovi svetovalci.
Ti načrti seveda niso strankarski, pač so pa politični in sicer v najboljšem pomenu besede.

DENARNE POŠILJATVE
Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.
V JUGOSLAVIJO
Za \$ 2.55 Dln. 100
\$ 5.00 Dln. 200
\$ 7.50 Dln. 300
\$11.70 Dln. 500
\$25.00 Dln. 1000
\$45.00 Dln. 2000
V ITALIJO
Za \$ 9.00 Lir 100
\$ 17.40 Lir 200
\$ 42.00 Lir 500
\$ 82.50 Lir 1000
\$164.00 Lir 2000
\$325.00 Lir 3000
KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLJ
Za izplačilo voljih smekov kot zgoraj navedena, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljuje se boljše pogoj.
IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Za izplačilo \$ 5.— morajo poslati \$ 5.75
\$10.— \$10.25
\$15.— \$15.75
\$20.— \$21.—
\$30.— \$31.—
\$40.— \$41.25
\$50.— \$51.50
Prosimo, da dobite v starem kraju izplačilo v dolarjih.
NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO GORNI LISTI ZA PRIŠTOLSTVO 21—
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

HLAPEC STRELJAL NA GOSPODARJA

V hiši posestnika Alojza Bračka v Zimici pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah je prišlo med posestnikom in njegovo ženo do prepira. Vse je kazalo, da se bosta zakonec dejansko spopadla. Dogodek je opazoval tudi 17-letni hlapec Ivan Kos, ki je v kritičnem trenutku potegnil samokres in oddal na gospodarja strel. Kroglja je Bračka zadela v levo stegno. Poškodovanca so nemudoma prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so ga operirali.

UMORA OBTOŽENI PERŠ OPROŠČEN

Te dni dopoldne se je zagovarjal pred velikim kazenskim senatom v Mariboru 52-letni posestnik Franc Perš iz Šulinčev v Prekmurju, ki mu obtožnica očita roparski umor 67-letnega tasta in posestnika Fr. Korošca, s katerim se je obtoženec podal lani 16. oktobra v Maribor k neki razpravi. Starčka je nekaj dni pozneje naplavila Drava blizu Ptuja. Perša so obremenjevali številne okolnosti, vendar pa dokazov za njegovo krivdo ni bilo. Po daljšem posvetovanju je senat Perša zaradi pomanjkanja dokazov oprostil.

ODPUSTILI SO 100 DELAVCEV

Stavka delavstva pri regulaciji Savinje v Tremerju pri Celju traja dalje. Gradbeno podjetje Nassimbeni, ki izvršuje letos regulacijska dela, je odpustilo okoli 100 delavcev z motivacijo, da je treba še rešiti spor z železniško upravo, ki zahteva napravo praga v Savinji pri železniškem mostu v Tremerju. Ostalih 40 delavcev pa se je vrnilo na delo in so sedaj zaposleni v kamnolomu.

TRAGIČNA SMRT

Te dni so našli v gozdu blizu grasične Volčji potok pri Homen ustreljeno lastnico graščine in soprogo ljubljanskega veletrgovca Heleno Souvanovo. Pokojnica je že delj časa bolehal in je bila živčno popolnoma razrvana.

PATRONA MU JE ESKPLODIRALA

France Kokalj iz Studa pri Domžalah je odšel proti Kamniški Bistrici, da bo z dinamitom pobijal in plenil ribe. Po naključju pa mu je dinamitna

V New Yorku DOBI SLUŽBO

Slovenka, vajena krube in hišnih del. Imela bo lastno sobo s kopalščem. Imeti mora dobra priporočila. Telefonirajte v soboto ali v nedeljo. — Tel.: ENdicott 2-2328.

ISČEM SLOVENKO

za hišna dela in za paznjo par otrok. Delo je lahko. Dobra prilika za pripravno žensko. Imela bo stanovanje, hrano in 15 dolarjev na mesec. — Math Susak, 21 Center St., Struthers, Ohio.

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata Janeza Ličan. Cenjeni rojaki, ako kdo ve zanj naj mi piše, če pa sam čita, naj mi se oglasi na naslov: MATIJA LIČAN, 35-11 E. 96th St., Chicago, Ill. (2x)

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR DEŽAVAR

Iz Jugoslavije.

NESREČA PARNIKA

Po brzojavnem poročilu, ki je prispelo na Sušak, se je pripetila huda nesreča jugoslov. tovornemu parniku "Antonu" ki je last društva Baburič. Parnik se je 19. avgusta zapustil, obložen z lesom, pristanišča Tunisa, po par urni vožnji pa je v skladišču nastal požar. Posadka se je tako lotila gašenja, ogenj pa se je vedno bolj širil. Poveljnik ladje Rude Milat iz Orebiča je obrnil ladjo proti obali in nasedla je na neki pečini. Tam so morarji nadaljevali z gašenjem, a ker se je ogenj razširil tudi na skladišče premoaga, ni bilo več mogoče misliti na rešitev ladje in tovorov. Po dolgotrajni naporni borbi je morala posadka misliti na rešitev svojih življenj in zapustiti parnik. Ladja je v kratkem času zgorela, vsa posadka pa je rešena. Škodo bo menda krila zavarovalnica.

MEZDNA BORBA

V Zavidovcih je stopilo v stavko nad 500 delavcev, ki so zaposleni pri žagah "Našice". Delavci zahtevajo zvišanje mezd od 20 do 35 odstotkov. Posebno so slabo plačani nekvalificirani delavci, med katerimi so tudi taki, ki dobivajo na uro samo po 0.75 Din. Po odtegljajih za davke in razne prispevke jim skoraj ničesar ne ostane. Šef inspekcije dela iz Sarajeva je v sporu že interveniral.

EPIDEMIJA LEGARJA

Oddelek za nalezljive bolezni v bolnišnici v Osijeku je zaradi epidemije legarja v mestu samem in na pristavi Orlovnjak prenapolnjen in ne more sprejeti nobenega bolnika več. Rekonvalescentne bodo zdaj namestili v mestni izolirnici, ki pa ima prostora samo za kakih 25 oseb. Preiskava je dognela, da se je nevarna bolezen razširila iz velike mestne hiše v Beograjski ulici, kjer je bila voda v vodnjaku pokvarjena.

nestvore, je dobilo, kakor znano, naziv "pleureuses" ker je spominjalo na vrbe žalujke.

Newyorški zakonski možje so l. 1914. trosili tretjino svojih dohodkov za garderobo svojih žen.

Važno za potovanje.
Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsi naša dolgoletna skušenja vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno, in hitro. Vato se zaupno obrnite na nas za vas pojasnila.
Mi preprosto vse, bodisi prejšnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.
Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.
Prosimo torej takej za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste počeli in udobno potovali.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Najprej je zbolelo 18 oseb, ki so pile vodo iz tega vodnjaka. Vodnjak so zaprli.

NEPALSKI MAHARADŽA V ZAGREBU

Nepalski maharadža, eden izmed največjih indijskih bogatašev, se je na berlinski olimpiadi zelo zainteresiral za konje kneza Odescalchija, ki ima v Sremu pri Iloku večje posestvo in tudi svoje konjušnice. Maharadža je nameraval kupiti nekaj njegovih konj, knez pa ga je povabil, naj pride v Ilok, da si ogleda živali. Maharadža je na to pristal in vse kaže, da bo prispel v Zagreb, kjer bo ostal več dni in si ogledal tudi konjske dirke, ki jih namerava privediti zagrebško Kolo jahatcev, na katerih bodo tekmovali tudi za zlati pokal pokojnega kralja Aleksandra I. Nato se bo bržkone odpeljal v Srem.

VELIKA NEMŠKA PONUDBA JUGOSLAVIJI?

"Jugoslovnski Kurir" poroča iz Bukarešte, da je Nemčija predlagala jugoslov. vladi, da bi nemška industrija zgradila vse važnejše nove železniške proge v Jugoslaviji, ki so še v programu, zgradila moderne radijske emisijske postaje in dobavila jugoslov. državi moderne motorne in tovarne ladje. V Londonu, Parizu, Rimu in Varšavi so se pričeli zaradi te ponudbe zelo zanimati za nemške kombinacije na Balkanu in so baje poslaniki angleške, francoske, italijanske in poljske vlade v Beogradu že zaprosili za pojasnila o tej stvari. Po neki rumunski verziji se je zainteresiral za te kombinacije tudi Morgan, ki bi rad na kak način izterjal v Nemčiji svoje terjatve.

TROJE OTROK JE ZGORELO

V hiši kneta Jefte Karaliča v vasi Ivanjski v banjaluškem okraju se je pripetila strašna nesreča. Kmet Karalič je odšel proti večeru po opravih v sosednjo vas, doma pa so ostali žena in troje otrok. Ob goreči sveči so zaspali. Po nesrečnem naključju se je od sveče vnela postelj in kmalu je bila vsa notranjost hiše v plamenih. Ko so prihiteli na pomoč sosedje, so bili vsi trije otroci že mrtvi, mati pa je tako hudo opečena, da je njeno življenje v veliki nevarnosti.

VRNITEV V DOMOVINO

Po 20 letnem bivanju v Rusiji je prispel v Subotico 42-letni Danilo Miletič, ki je mostarski rojak. Mož je leta 1916 pobegnul v Rusijo in stopil v vrste jugoslovenskih vojnihi dobrovoljcev. Udeležil se je borb v Dobruži, potem pa je ostal hudo bolan v Rusiji. Skoraj 20 let je delal v Odesi. Miletič pripoveduje, da je tam nad 200 jugoslov. rojakov, ki bi se radi vrnil v domovino.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7.— V Italijo lista ne pošiljamo.

Dosti se je že govorilo in pisalo o jugoslovnski vzajemnosti. Nekateri zatrujejo, da jugoslovnska vzajemnost ni mogoča, drugim jim ngovarjajo in pravijo, da je.
Po mojem mnenju je jugoslovnska vzajemnost mogoča. Jaz sem si jo takole zamislil:
— Postaven in čvrst slovenski fant, močno hrvaško vino in iskro srbsko dekle.
To troje skupaj — na drugi strani pa magari ves svet.

Kadar je žena prijazna, ljubezniva, dobra, sladka in tako dalje, je to jasno znamenje, da misli na obleko, katero namerava kupiti za praznike.
Kadar je mož čemeran, siten, razdražljiv, zbadljiv, zadirljiv in tako dalje, je to jasno znamenje, da misli na obleko, katero namerava kupiti njegova žena za praznike.

Prijateljica me vprašuje, kaj je sreča?
Sreča je tisto, kar najdemo ne da bi iskali in tisto, kar iščemo, ne da bi našli.

Te dni sem čital, da je nekemu konjereju poginil konj v starosti 43 let. To je za konja neobičajno visoka starost.
Nekateri osli pa še večjo učkajajo.

Vdovi sta se pogovarjali.
Pa pravi prva: — Meni se pa vsako noč mož v sanjah prikaže.
— Meni pa nikoli, — pravi druga.
— Seveda me, ker se te še po smrti boji.

Ako hoče moški telefonirati, začne premišljevat, kje je naj bližji telefon.
Če hoče ženska telefonirati, stopi k telefonu in začne premišljevat komu bi telefonirala.

Povprečni človek neprestano misli na tiste ljudi, ki so mu v želodcu. Na tiste, ki bi mu morali biti pri srcu, se le redkokdaj spomni.

To je bajka, pa vsebuje dosti resnice.
Ko je Bog sklenil ustvariti človeka, je stal Satan skrit za grmovjem in je pozorno opazoval njegovo početje.

In Bog je ustvaril moškega in mu je dal ime Adam.
Satan si je sprva zadovoljno mel roke, nato je pa postal zamisljen in otožen.
— Ne vem, če ga bom mogel vjeti v svoje mreže! — je ugibal — nekoliko presamozavesten se mi zdi.

Večkrat ga je skušal ogovoriti, toda Adam se ni niti zme-nil zanj.

Zamisljen je hodil po raju, ne vedoč, kaj početi. Satan je začel obupavati.
Nekega dne se je Adam samemu Bogu zasmilil, tako potr je bil in osamljen.
Ko ga je pozneje videl spečega pod košatim drevesom, je Stvarnik razsodil: — Človeku ni dobro samemu biti.

Vzel mu je rebro in mu začel delati iz rebra tovarišico.
Satan ga je seveda izza grma oprezoval.
Ko je bila ustvarjena žena in ko ji je Bog dal ime Eva, je Satanu v veselju zadrževalo sree. Nikdar prej in nikdar pozneje ni bil tako srečen kakor tedaj.
Spostljivo se je približal Stvarniku, ki ga je osorno nabruhlil:
— Kaj hočeš, Satan?
Satan se je spoštljivo priklonil rekoč:
— Hvala ti, o Stvarnik, ker si mi ustvaril tako lepo in dobro pomočnico.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KOVČEG PRIPOVEDUJE

Vrnil sem se s potovanja o- lepljen, natrgan in zamazan. Ne da bi me ocedili, so me pre- nesli sem na podstrešje, kjer čakam nadaljnjih odločitev o svoji usodi. Zdaj, ko počivam tu med staro, zaprašeno šaro, mi ni prav nič težko, ozreti se nazaj in osvežiti spomine.

Začelo se je v drugi polovici maja. Dotlej sem ležal v velikem skladišču tvrdke "Dolžnik & Co.", kamor so me prinesli iz delavnice, ki mi je dala obleko, podobno, tri ključavnice in ročaj. Bil sem res eleganten in lep. Stene iz črnega imitiranega usnja, robovi iz opečno rumene kože, okovje poniklano, kakor iz srebra. Gospodinja, ki me je kupila, je naročila, naj me prinesejo na njen dom.

Do tistega trenutka sem živel v lepih sanjah otroških utvar, da je življenje lepo, svet nepokvarjen, pravičen in dober. Toda že pri selitvi iz trgovine sem se uveril o nasprot- nem. Vajence gospoda Dolž- nika, ki je dobil nalog, naj me- nese na gospejin dom, me je ma lomarno prijel in trdo vrgel na voziček. Razvozil je strankam najprej polne zavitke, mene, ki sem bil prazen, je prihranil za na konec. Ko me je pograbil pred stanovanjem moje nove lastnice, sem občutil drugi ne- pravični udarec v svojem živ- ljenju. Fant je dejal: "Če ne dobim napitnine, bom takoj za- rezal znamenje na rob." Pozvo- nil je, odprét je prišla hišna. Vajence je vprašal po gospe, hišna je odvrnila, da je ni do- ma in je iztegnila roko po me- ni. Videč, da ne bo napitnine, me je tedaj vajence sunil z des- nim kolonom v kot, da sem se odrgnil pri zidu. Na robu sem se opraskal. To je bila prva nezaluzena rana v mojem no- vem položaju.

Gospe, ki je prišla proti ve- čeru domov, so povedali, da so me prinesli. Mislim, da me bo zdaj natančno ogledala, ka- kor bi se spodobilo moji lični zunanosti. Toda ne. Rekla je, naj me položijo na hodnik v kot. Tam sem se nekoliko za- prašil, nakar so me potegnili na dan in me obrisali s cunjjo. Zdaj sem storil prvi korak v novo življenje. Odnosi so me v gospejino sobo. Hišna me je položila na tla in rekla: "Ti boš marsikaj videl in slišal, kar mi samo slutimo!" In res, kma- lu so se začele odpirati omare, da se mi je kar bledlo od raz- košja. Obleke, toalete, najfin- nejše perilo iz svile, čipke in batist — jemalo mi je kar vid. Gospa je vzela iz omare neka- tere kose in jih za poskušnjo položila vame.

Očividno sem bil izbran in namenjen za prvega v svoji to- varšiji. Da mi je namenjena posebno odlična naloga, sem spoznal tudi nekaj, ko je gospa ostala z menoj sama v sobi ter odložila obleko do negličjeja. Bi- la je bolj visoke rasti, ne prav okrogla ne mršava. Vzradostila me je zavest, da bom v služ- bi tako odlične dame, ki si je v moji navzočnosti neženirano pomerjala nove nogavice ter si jih pripenjala visoko nad kol- leni. Ej, ej, saj to so prizori, vredni kakšnega Casanove — sem si dejal, seveda potihoma, da ne izgubim zaupanja že ta- koj v začetku kariere. Očivid- no je bila moja diskrecija gos- pe povšeči, kajti pokazala se je nato zrealu in meni v samih čipkah, skozi katere je prose- vala belina njene polti kakor alabaster, da me je kar obšla mrščavica. Smatral sem se ta- ko za gospojnega zaupnika, če bi bil živ, bi dejal — ljubimec, ki pa mu je odmerjena le vloga

pasivnega opazovalca. Kaj sem hotel? Niso vse reči na svetu iz mesa in krvi...

Čez nekaj dni sem se že po- polnoma privadil novi gospo- dinji, ki me je zmerno napol- nila. Potem je prišel pome- strošek. Položil je moje tova- riše, ki niso bili tako novi ka- kor jaz, na dno ročnega vozič- ka, mene pa na vrh. Jój sreče! — sem skoro glasno vzkliknil. Na vrhu plavam, to je velika čast! A moje veselje se je kma- lu skalilo. Na postaji, s katere je imela odriniti moja gospa, je bilo že vse polno drugih vozič- kov s kovčegi. Postreščki so jih metali in suvali sem in tja. Ko je vlak pridrdral na postajo, me je postrešek urno pograbil in stekel z menoj v kupe. Bum! Sredi hodnika je trčil z menoj v prtijago drugega postreška, ki je pridrdral z nasprotne stra- ni. Nato me je vrgel na obla- zinjem sedež in se napotil po ostalo tovaršijo.

Vozili smo se dolgo, nau mre- zo so nas natlačili polno do vr- ha. Moja gospodinja se je dr- žala valedostojno, kakor se sp- odobi veliki dami. Po sosedih se še ozrla ni. Bil jo je najči- stejši ponos, sama distingvira- nost: Tudi jaz sem bil ponosen nanjo, kajti vse je kazalo, da nekaj veljam.

Po dvanajstih urah vožnje so nas pretovorili novi nosači, ki so dobili nalog, naj nas pre- neslo na ladje. Gospa je imeno- vala številko kabine, povedala ime ladje, uro in čas odhoda ter odšla. Šele zvečer se je vr- nila — in sicer ne sama. Spreml- jal jo je mlad možič. Ej, ej, sem si dejal — z zaprto klju- čavnico, seveda — to pa bo ne- kaj! Toda kdo je to? Kakšen svak ali nečak gospe? Ali pa? — Toda, ne, ne! Saj to ni mo- goče! In vendar je bilo tako.

Gospa ni imela tako mlade- ga svaka ne nečaka, njen spremljevalec je bil študent, ki je pravkar dovršil študije na univerzi. Bil je zal kakor pla- men. Naselil se je z gospo v isti kabini za dve osebi in se vpisal v knjigo za njenega mož- ža. Natakariji so si pomežiko- vali.

Po večerji v jedilnici prvega razreda sta gospa in njen spremljevalec prišla v kabino. To je bila noč, v kateri sem spoznal vso ukano ženskega sr- ca. Izvedel sem vse šepetajo- čje podrobnosti o matorem mož- žu, ki zarali putike ne more z doma in mora zategadelj ču- vati družinsko ognjišče. Že leta in leta pošilja svojo ženo sa- mo na oddih v kopaljšča. O,

ženske, ženske — sem mislil — zdaj spoznavam, čemu svet ne stoji na vas! Najgrdobnejši dedec je boljši od najbolj svet- tohlijske prilizjenke! Preveč bi bilo, če bi izdal vse podrobn- nosti te noči. Videl in slišal pa sem takšne tajne, da sem se skoro prevrnil na tleh. Moja gospa je dejala svojemu spreml- jevalcu, naj počaka smrti nje- nega moža, nakar mu prinese v zakon obilno doto.

V kopaljšču se je romanček nadaljeval. Nisem sicer imel priložnosti, videti in slišati vse kar se je godilo med njima, kajti ni se vse odgraval v moji bližini. Toda refleksi so ven- dar dosegli tudi mene. Ko je gospa odpirala moj pokrov in tlačila vame svoje reči, sem imel priliko marsikaj uganiti. In v takšnih trenutkih sem čes- to pomislil na ubogega varane- ga moža, ki s putiko čuva do- mače ognjišče, dočim se mu za- konska žena izneverja v kopa- lišču z drugim.

Ob slovesu od kopaljšča sem bil še priča preprička med gos- po in njenim ljubimcem. Ni bilo dovolj, da je gospa porav- nala račun za oba — ne! Zah- teval je povrhu še denarno na- gradno, ki jo je po nešteti ob- jemih in poljubih tudi dobil.

Dragi moji prijatelji na pod- strešju — slišali ste nekaj iz mojih počitniških doživljajev in vas prosim, da storite zdaj tako, kakor jaz: da namreč za- prete ključavnice in ne črhnete nikomur besedice o tem! Dis- kreција častna stvar! Vse to mora ostati tajno. Če ne boste molčali, boste leteli — zapom- nite si dobro, tako je povsod v življenju. Človek ali kovčeg lahko mnogo vidi in ve; vidi skušnjavo in greh, ve, da to in ono ni prav — ampak... Živ- ljenje terja diskrecijo posebno od nas nižjih uslužbencev. Za- torej molčite! Ne pripoveduj- te dalje, kar ste slišali od me- ne. Utegne se namreč zgoditi, da vas blagorodna gospa, ka- dar odvdovi, ne vzame več s se- boj na svoje nove ljubavne pus- tolovščine.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke povel- na slova, ki vam jasno govorijo, do kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo tre- ba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam de- lo in stroške, sebi pa zajamči- te redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da vpo- števate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

ZGODOVINSKI ZVON VRNJEN

NEMCEM

Angleži so sklenili vrniti Nemcem slavni zvon, ki je zvo- nil na pogrebu nemškega bro- dovja. To je eden najzname- nitejših zvonov na svetu in za- to ni čuda, da je Nemcem toli- ko ležeče na njem. Visel je na mostičku vojne ladje "Hinden- burg", ki je bila nekoč ponos nemškega brodograja. 21. junija 1919 je zvonil zadnjič poldne v Scapa Flow med Orknejskimi otoki, kjer je bilo nemško bro- dovje po sklenitvi premirja se- dem mesecev internirano. Ne- kaj minut pozneje se je potopilo na dno morja vseh 74 nem- skih vojnih ladij, ki jih je bila posadka navrtala.

Celih 11 let je molčal ta zvon v globini Scapa Flow. V juli- ju 1930 so pa ladjo "Hinden- burg" dvignili z morskega dna. Zgodovinski zvon so Angleži sneli in obesili na mostiček svo- je bojne ladje "Revenge" kjer je prišel zvonovi čas. Te dni so ga pa vzeli na krov kri- žarke "Neptune" in ga odpe- ljali v nemško pristanišče Kiel. Tam bo svečano vrnjen nemški mornarici v zahvalo zato, ker so Nemoj leta 1934 vrnili ge- neralu siru Ianu Hamiltonu boben polka Gordonovih alpin- cev.

OD VESELJA JE UMRL

Srčna kap je zadela od vese- lja v Liverpoolu znanega vele- trgovca Cohena, velikega do- brotnika liverpoolske univerze. Iz malih začetkov se je povzp- el do velikega bogastva. Postal je la stnik velikega tr- govskega podjetja in bogato je podpiral razne ustanove. Li- verpoolski univerzi je poslal pred dvema letoma ček na 100- 000 funtov šterlingov s proš- njo naj porabi ta denar za vzor- no knjižnico. Pozneje se je še večkrat spomnil univerze z večjim prispevkom. Končno je rektorat univerze sklenil od- dolžiti se radodarnemu dobrotni- ku s tem, da ga je izvolil za častnega doktorja prava, kar je največje odlikovanje, ki ga more podeliti univerza.

Cohen je bil že star in oseb- no ni mogel priti k visoki poč- astitvi. Zato mu je posebna deputacija univerze odnesla na dom doktorsko diplomu. Doma je bila zbrana vsa Cohenova rodbina, toda meen visoke poč- astitve ni dočakal. V trenut- ku, ko mu je sluga povedal, da je prišel rektor z deputacijo, mu je pritislila v glavo kri in zgrudil se je mrtev. Brž so pok- licali zdravnika, ki je pa mo- gel ugotoviti le smrt.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BRANJTELJI MADRIDA

Odelček prostovoljcev se plazi na hrib, da prežene fašiste, ki so zasedli vrh.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ROMANI

- ANDREJ TERNOVC. (autor). reliefna karika- tura iz minulosti 30
BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. — 164 strani. Cena 60
BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Do- stojevski. 152 strani. Cena 60
BELI MECESEN, roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena 40
BEATJE IN SESTRE V GOSPODU Spisal Cvetko Golar. 155 strani. Cena 75
ČETICE 12 ŽIVLJENJA NA KMETIH, spisal Andrejčkov Jože. 92 strani. Cena 35
DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena 40
DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena 75
DVE SLIKI, spisal Esaver Meško. 103 strani. Cena 60
FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jiransek. 182 strani. Cena 60
GLAD, Spisal Knut Hansun. 240 strani. Cena 90
GOSPODARICA SVETA, (Karl Figdon) 50
GOZDOVNIK, spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena 75
GOMFAČI IN KOMURSAKI Spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena 45
GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 str. Cena 70
GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe. — 129 strani. Cena 80
HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj. Roman. 79 strani. Cena 40
HELENA, roman, spisala Marija Kmetova, 134 strani. Cena 40
HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavec. 79 strani. Cena 35
IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski. 265 strani. Cena 75
JAGNJE, 110 strani. Cena broš. 40 Vez. 45
JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz, 123 strani. Cena 50
JURČICE ZBRANI SPISI 6. zv. Doktor Zober — Tugomer. Cena 1.—
JUTRI, spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena trdo vezano 75
KAKO SEM SE JAZ LEBAL, spisal Jakob Ale- sevec. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije.....150
KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj, 308 strani. Cena 75
KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa75
LA BOHEME, Spisal: H. Murger. 402 str. Cena...90
LISTKI, (Ks. Meško), 144 strani 70
LOV NA ŽENO spisal J. O. Curwood. 194 strani. Cena 80
NAROČILOM JE PRILOŽITI AENAR, bodisi v go- tovinu, Money Order ali poštne znamke po 1 a.: 2 centa. Če pošljete gotovino, reka- mandirajte pismo.
KNJIGE POŠILJAMO POSTNINE PROSTO
NASLOVITE NA: —
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"No, tudi jaz se bom takaj privadila, z dobro voljo človek mnogo zmore," pravi Gonda junaško

Toda sedaj se je že popolnoma privadila in nič ji ni bilo tesno pri srcu. Takoj prilodnji dan jo je Helga peljala po gradu in stopala je trdo, da se je privadila na doneči odmev svojih korakov.

Zopet so tudi pričeli na grad prihajati gostje, ker so vedeli, da jih je mlada lastnica zopet sprejemala.

Oče je imel še s šoro manj časa kot na Dahomyju. Imel je vedno polne roke dela, da je zopet vse spravil v red.

To je bilo zopet nekaj, česar Gonda ni razumela, da bi bil človek vsied svojega dela v spoštovanju zapostavljen.

Kadar je Gonda potrbovala poguma in nasveta, tedaj se je dopoldne peljala k teti Kati. Da se je to zgodilo samo ob dopoldnevih, za to je s krbela Helga.

Krasni so bili za Gondo večeri, kadar sta bila teta Kati in dr. Leyden sama v gostih, kadar so njegove oči tako gorko in prijazno počivale na njej, kot bi jo morale navdajati s pogumom.

Tako je potekel nekaj mesecev. Nekega toplega, solčnega junijskega dne sedi Helga z Gondo na terasi pod šotorom. S terase je bil krasen razgled čez gozdove in polja.

"Da nimaš nikdar v rokah kakega ročnega dela, Gonda," jo kara Helga. Gonda jo smeje pogleda. "To je vendar delo brez posebne hasni; pri nas na Dahomyju so to delale malajske služkinje.

"Tako, tvoja mati je saj imela smisel za ženska dela?" "O, da, mati je bile sploh čudovita žena!" Helgine ustnice se zaničljivo zategnejo.

"Seveda! Oče jo je spoznal, ko se je peljal na Sustror. Potovala je z njim na istem parniku in je bila zelo vesela, da jo je nekoliko vzela pod svoje varstvo, ker se je drugače vozila popolnoma sama."

"Kaj — tvoja mati je sama potovala?" "Gotovo, saj ni imela nikogar, in je morala v svet, da si je služila svoj kruh."

"Helgin obraz pokaže nepopisno ošaben izraz. "Služiti svoj kruh! Na kak način pa?" "Bila je učiteljica in vzgojiteljica za nekega majhnega dečka, čegar mati je bila zelo bolehalna."

"Bila je tedi; podložnica? Tega nisem vedela. Sedaj si pač moram razlagati, odkod imaš svojo pomanjkljivo oliko."

"Dalje prihodnjit."

KAJ ZMORE MODERNO TOPNIŠTVO

Časih je bila poglavitna vojaška sila — pehota, a topništvo je bilo v pomoč pehoti, torej bolj postranskega pomena.

Vsaka armada stremi za tega, da njeno orožje čim delj nese izstrelke. Motor je šel takemu stremljenju na roko.

Topovi z 20 do 22 cm premerom so v svetovni vojni nosili izstrelke 9.000 — 10.000 metrov daleč, zdaj pa do 18.000 metrov.

Topništvo pripravlja teren za pehoto. Najprej dotično ozemlje obstreljujejo sovražne postojanke in čim več zrušijo, da čim laže in čim delj prodrejo v tuje ozemlje.

Dandanašnji so za pehoto taki načrti, da se moštvo porazdeli na čim širše plasti ozemlja. Pehota je prestopila s taktike ene same bojne črte na taktiko obširne ploskve.

52 centimetrske havbice — Schneider-Creuzot — je treba tudi le z vlakom premikati. Med vožnjo leži lafeta na 16 oseh.

Top telhta z vso svojo napravo vred 265 ton. Izstrelke telhta 1640 kg in doseže daljavo 15 kilometrov.

uti in čim hujsih razstrelilnih snovi. A take spremembe so pet vredne premisleka. Če bi pomnožili število topov, bi bilo težko premikati prav dolge kolone topov.

Povečanje kalibra je dandanašnji v vseh državah z dobro razvito industrijo orožja najbolj proučeno in preizkušeno.

Francoski 37 centimetrski moznar, ki ga prevajajo z nekakšnimi tanki, strelja 10 km daleč in ne prebije betona in oklopnih plošč.

Ali more nevihta prestrašiti še nerojenega otroka? Ali vplivajo zvočni dogodki zunanega sveta na zarodek v materinem telesu?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali more nevihta prestrašiti še nerojenega otroka? Ali vplivajo zvočni dogodki zunanega sveta na zarodek v materinem telesu?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

Ali sliši otrok pred rojstvom?

V JUGOSLAVIJO V MANJ KOT 7 DNEH QUEEN MARY

Kraljica vseh morja; krasna izdelava. Nenadkriljive kabine tretjega razreda in prostorni javni prostori.

BERENGARIA 12. sept., 1. okt. AQUITANIA 17. sept., 14. okt.

BRITANNIC 19. sept., 17. okt. GEORGIC 3. okt., 31. okt.

CUNARD WHITE STAR 25 BROADWAY NEW YORK

ŽIV JE ZGOREL

V bližini Moskve se je v avtomobilu ponesrečil visok sovjetski uradnik V. Jakovljev. Avto se je zaradi eksplozije bencina užgal in je Jakovljev v njem živ zgoral.

Ta vest je zadnje dni šla po svetovnem časopisju. Kljuje v spomin žalostno družine Ipatijev, o kateri so izšle zadnja leta neštene knjige.

Toda vrnimo se k temu Jakovljevu. Kerenski mu posveča celo poglavje svoje knjige. Jakovljev torej je bil tisti, ki je baje imel nalogo, da spravi carja iz Tobolska nazaj v Moskvo.

Ali sliši otrok pred rojstvom?

kovskimi boljševškimi šefi, tudi takrat, ko je "reševal" carja in njegovo družino. Naj bo že kakor hoče, toda Kerenski pripoveduje, da se je Jakovljev po svojem "ponesrečenem poskusu" v Moskvi takoj otresel vseh sumničenj in da je sprejel zelo važno mesto v boljševškem taboru.

DEČEK PREMAGAL VOLKA

V bližini Mezkoja na Madžarskem je 13-letni pastirček Peter Breban pasel svoje ovce, ko je nenadno opazil volka, ki se je plazil previdno proti črudi.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI Na močnem papirju s plačnimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI: Jugoslavija 30 Dravska Banovina 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV VELIKI 40 MALI 15

NOVA EVROPA 50

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znanke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York, N. Y.

Advertisement for Slovenic Publishing Company (Travel Bureau) with contact information and a small illustration of a building.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, so vrše v domovino izleti pod vožtvom izkušnega spremljevalca.

- 5. septembra: Paris v Havre Bremen v Bremen Rex v Genoa

- 8. septembra: Saturnia in Trst

- 9. septembra: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg

- 10. septembra: Champlain v Havre

- 12. septembra: Ile de France v Havre Berengaria v Cherbourg Europa v Bremen

- 16. septembra: Normandie v Havre

- 17. septembra: Aquitania v Cherbourg

- 19. septembra: Conte di Savoia v Genoa

- 22. septembra: Bremen v Bremen Lafayette v Havre Washington v Havre Queen Mary v Cherbourg

- 26. septembra: Paris v Havre Vulcania in Trst

- 29. septembra: Europa v Bremen

- 30. septembra: Normandie v Havre

- 1. oktobra: Berengaria v Cherbourg Rex v Genoa

- 7. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Manhattan v Havre

- 9. oktobra: Bremen v Bremen

- 10. oktobra: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

- 14. oktobra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

- 15. oktobra: Saturnia in Trst

- 16. oktobra: Europa v Bremen

- 20. oktobra: Roma v Genoa

- 21. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre

- 24. oktobra: Rex v Genoa Lafayette v Havre Bremen v Bremen

- 28. oktobra: Aquitania v Cherbourg

- 29. oktobra: Ile de France v Havre

- 31. oktobra: Vulcania in Trst

- 4. novembra: Queen Mary v Cherbourg

- 6. novembra: Europa v Bremen

- 7. novembra: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

- 11. novembra: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre

- 14. novembra: Rex v Genoa

- 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg

- 20. novembra: Bremen v Bremen

- 1. decembra: Lafayette v Havre Saturnia in Trst

- 25. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg

- 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa

- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg

- 3. decembra: Champlain v Havre

- 4. decembra: Europa v Bremen

- 5. decembra: Vulcania in Trst

- 9. decembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

- 12. decembra: Rex v Genoa

- 15. decembra: Bremen v Bremen

- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg

- 26. decembra: Normandie v Havre

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnik toplo priporočama.

UPRAVA "GLAS NARODA"